

Revolúcie?_2004

Predposledný augustový víkend už po šiesty krát ožije kino Akademik a letné kino na amfiteátri v Banskej Štiavnici **Letným filmovým seminárom 4 živly**. Nosnou témou 6. ročníka Letného filmového seminára 4 živly je fenomén nevyhnutne asociovaný so živelnosťou: revolúcie. Kolekcia 16 celovečerných a 3 stredometrážnych snímok zahrnutých do programu seminára by mala byť podnetom na uvažovanie o podobách a povahách revolúcií, či už v spoločnosti, v umení alebo vo filme. Nesmerujeme k systematickému zmapovaniu prevratov v dejinách kinematografie alebo v dejinách štátu, chceme sa podujat' na intuitívnu a živelnú kolektívnu reflexiu o veľkých i marginálnych revolúciách, revolúciách osobných i kolektívnych, násilných i pokojných. Zaujímajú nás revolúcie ako nositelia novátorstva, revolty, vzbury proti tradičnému a väčšinovému, ale aj ako patróni outsiderstva, čudáctva, inakosti, bláznivosti, odmietania podrobiť sa štandardu. Revolúcie zvykne charakterizovať novosť, búranie systémov a vytváranie nových. Zaujíma nás obrazoborecký princíp ako hnací motor revolúcií, ktorý likvidáciou starých noriem a nastolením nových vedie k deštrukcii revolúcie samotnej i jej iniciátorov. Revolúcie si inštinktívne nárokujú na definitívu – stav stálej novosti. Z tohto aspektu sú preto rovnako vizionárske ako naivné.

Keďže téma revolúcií sa v našom živelnom chápaní vzpiera systematickosti, je i výber filmov v istom zmysle intuitívny, nie však náhodný. Neodvihal sa od presných požiadaviek na naplnenie kritéria revolučnosti, skôr od afektov revolty, novosti a inakosti, ktoré jednotlivé snímky asociujú. Nenárokuje si na štatút reprezentatívnej vzorky prevratných a revolučných bodov v kinematografii. Zahŕňa diela významných filmových avantgárd a ich nástupcov, snímky reprezentujúce nové fenomény v kinematografii, ako aj filmy a tvorcov vymaňujúcich sa z ustálených noriem a raziacich novú cestu. Rovnako sa dotýka i niektorých dejinných revolúcií a rebelov. V ideálnych prípadoch sa línia revolučnosti v umení prelína s líniou spoločenskej revolúcie/revolty. Prostredníctvom tohto súboru filmov by sme chceli vyprovokovať otázky týkajúce sa revolúcií a snád' i sprostredkovať niektoré

otázky o ich význame a forme.

Pýtať sa na rôzne charakteristiky revolúcií nám umožnia filmy ako **Z histórie revolúcie** (r. Tinto Brass, 1964), **10 dní, ktoré otriasli svetom** (r. Sergej M. Ejzenštejn, 1927), **Zmluva s diablom** (r. Jozef Zachar, 1967), **Idioti** (r. Lars von Trier, 1998), **Manželstvo Márie Braunovej** (r. Rainer W. Fassbinder, 1978), **Číňanka** (r. Jean-Luc Godard, 1967), **Skrytý pôvab buržoázie** (r. Luis Bunuel, 1972), **Orfeus** (r. Jean Cocteau, 1949), **Sviet', sviet' moja hviezda** (r. Alexandr Mitta, 1970). Prekvapením seminára budú aj tri revolučné archívne filmy. Ako každý rok bude program doplnený večernými projekciami na letnom kine v amfiteátri, kde uvidíme napríklad snímky **Bowling for Columbine** (r. Michael Moore, 2002), **Sex Pistols: Bes a des** (r. Julien Temple, 2000), **Mesto bohov** (r. Kátia Lund, Fernando Meirelles, 2002). Špeciálnou súčasťou programu bude projekcia nemého filmu **Krásavica z Marsu** (r. Jakov Protazanov, 1924) so živým hudobným doprovodom formácie Dlhé diely. Pred celovečernými filmami budú uvedené stredometrážne snímky **Zem bez chleba** (r. Luis Bunuel, 1932), **Andalúzsky pes** (r. Luis Bunuel, 1929) a **Medzihra** (r. René Clair, 1924).

K reflexiám o revolúciách a ich podobách budú tak ako po minulé roky inšpirovať lektorské úvody filmového teoretika a pedagóga FTF VŠMU Martina Ciela a filmového teoretika a estetika, šéfredaktora KINO IKONu Martina Kaňucha. Súčasťou seminára budú aj videoprojekcie v kaviarni Art café, pozostávajúce z krátkych filmov študentov FTF VŠMU a troch celovečerných filmov: **Piňero** (r. Leon Ichaso, 2001), **Frida** (r. Julie Taymor, 2002) a **Princezná a bojovník** (r. Tom Tykwer, 2000). Počas seminára sa tiež budú predávať publikácie edičného oddelenia SFÚ. Už tradične sa ako sprievodné podujatie seminára uskutoční party v čajovni na Klopačke s DJ-om Potkanom a videoprojekciou filmu **Muž s kinoaparátom** (r. Dziga Vertov, 1929).

Letný filmový seminár 4 živly Revolúcie? organizuje občianske združenie štyri živly v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov, Slovenským filmovým ústavom, Francúzskym inštitútom, Veľvyslanectvom

Španielskeho kráľovstva, Centrom mestskej kultúry Rubigall, nadáciou Baden-Powella, čajovňou Klopačka, kaviarňou Art Café, spoločnosťou SPI International Czech Republic & Slovakia, Českým centrom Bratislava, Filmovou a televíznou fakultou VŠMU a spoločnosťou Wegart s finančným príspevkom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Bližšie informácie o programe, histórii a akreditáciách **Letného filmového seminára 4 živly** možno nájsť na internetovej stránke občianskeho združenia 4 živly www.4zivly.sk.

Katarína Mišíková občianske združenie štyri živly